

Geografisk lønspredningsanalyse 2015

Kolofon

Titel: FA • FOKUS

Forfatter: Mette Lange

Layout: Grafisk designer Maja Pode Blarke

Opsætning: Grafisk designer Maja Pode Blarke

Udgiver: Finanssektorens Arbejdsgiverforening

Udgivelsesdato: 2. udgave, februar 2015

Opgave ID: 158-2015

Geografisk lønsprednings- analyse

2015

Stor forskel i løn afhængigt af region

FA har belyst den gennemsnitlige månedsfortjeneste hos FAs medlemmer, fordelt på de forskellige regioner samt overenskomstområde, alder, jobfunktion og uddannelse.

Analysen viser, at gennemsnitlig månedsfortjeneste er højere for medarbejdere, der arbejder i Region Hovedstaden end for ansatte i resten af Danmark. Dette er også i tråd med, hvad Danmarks Statistik finder. Lønspredningen afspejler, at leveomkostningerne er højest i Hovedstaden sammenlignet med andre regioner, samt at der er en overvægt af akademikere, som arbejder som specialister, i Hovedstaden, hvilket er med til at trække gennemsnitslønnen opad.

Opdeles den gennemsnitlige månedsfortjeneste på region og overenskomstområde, viser analysen, at Nordjylland har den højeste gennemsnitlige månedsfortjeneste på forsikringsområdet. Dette skyldes assurandørerne og hvis de fjernes, er det igen Hovedstaden, der har den højeste gennemsnitlige månedsfortjeneste. På forsikringsområdet ekskl. assurandører er den gennemsnitlige månedsfortjeneste stadig højere end på penge- og realkreditområdet for alle regioner på nær Sjælland, hvor det er omvendt.

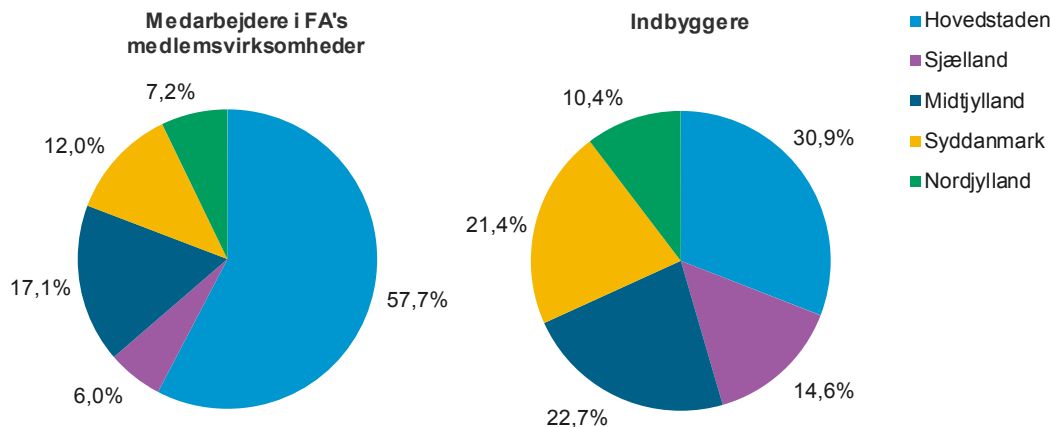
Den højeste gennemsnitlige månedsfortjeneste fordelt på alder findes blandt medarbejdere i alderen 40-54 år. Faldet derefter skyldes til dels, at der er en større andel blandt de ældre medarbejdere, som har lavt lønnede jobfunktioner. Dette trækker gennemsnitslønnen nedad.

Når gennemsnitlig månedsfortjeneste opdeles på jobfunktion, har assurandører og salgsmedarbejdere den højeste gennemsnitlige månedsfortjeneste, mens kassemedarbejdere/serviceassistenter har den laveste. Lønspredningen mellem Region Hovedstaden og Øvrige Danmark er relativt lille for begge grupper, mens den for IT og gruppen stab, regnskab og øvrig administration er relativt stor.

Lønspredningen mellem Hovedstadsregionen og Øvrige Danmark stiger med det offentlige uddannelsesniveau, mens gennemsnitlig månedsfortjeneste ikke nødvendigvis gør det samme. Den højeste gennemsnitlige månedsfortjeneste findes dog blandt medarbejdere med længst offentlig uddannelse.

Over halvdelen af finansmedarbejderne arbejder i Region Hovedstaden

Fordeling af medarbejdere i FA's medlemsvirksomheder og indbyggere – 2013

Kilde: FA og Danmarks Statistik.

Anm.: Medarbejdere er lønmodtagere uden ledelsesansvar ekskl. timelønnede.

Næsten 60 pct. af lønmodtagere uden ledelsesansvar ekskl. timelønnede i FA's medlemsvirksomheder arbejder i hovedstadsregionen, hvilket bl.a. skyldes, at flere virksomheder har hovedkontorer i Hovedstaden, samt at Region Hovedstaden har flest indbyggere.

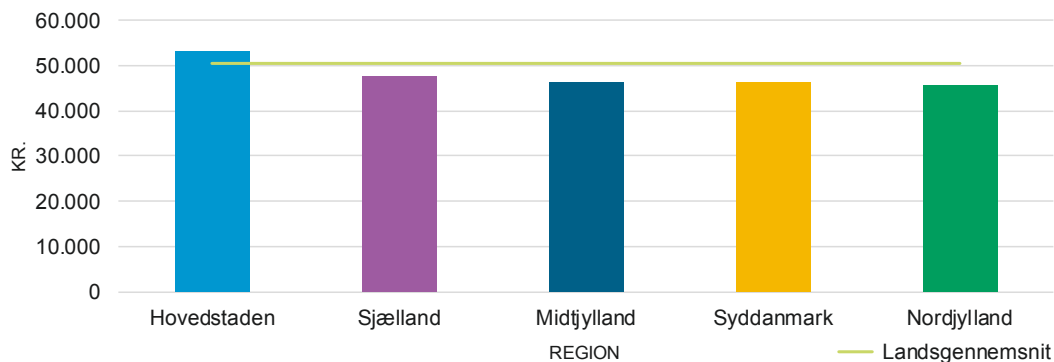
I Midtjylland arbejder 17,1 pct. af lønmodtagerne uden ledelsesansvar ekskl. timelønnede, mens 12,0 pct. arbejder i Syddanmark. Kun 6,0 pct. af lønmodtagerne uden ledelsesansvar ekskl. timelønnede arbejder på Sjælland, mens lidt flere, 7,2 pct., arbejder i Nordjylland. I alle regioner, på nær Hovedstaden, er der dermed en større andel indbyggere end finansansatte.

Den gennemsnitlige månedsfortjeneste er højest i Region Hovedstaden

Den højeste gennemsnitlige månedsfortjeneste inkl. pension findes for lønmodtagere uden ledelsesansvar ekskl. timelønnede, der arbejder i Region Hovedstaden. Der er den gennemsnitlige månedsfortjeneste 53.082 kr., mens månedsfortjenesten i Region Nordjylland befinder sig i den anden ende af lønskalaen med en gennemsnitlig månedsfortjeneste på 45.799 kr.

Gennemsnitlig månedsfortjeneste opdelt på region

Lønmodtagere uden ledelsesansvar, 2013

Kilde: FA.

Anm.: Medarbejdere er ekskl. timelønnede.

For Sjælland, Midtjylland, Syddanmark og Nordjylland ligger de gennemsnitlige månedsfortjenester mere tæt med en spredning på 1.943 kr. mellem Sjælland og Nordjylland. Den gennemsnitlige månedsfortjeneste for hele landet er 50.317 kr., hvormed kun Hovedstaden ligger over.

Derved er FA's resultat i tråd med Danmarks Statistiks, som viser gennemsnitlig månedsfortjeneste for samtlige ansatte fordelt på kommuner. Danmarks Statistik finder bl.a., at personer med arbejde i Region Hovedstadens kommuner er blandt de højest lønnede.

Den geografiske lønspredning afspejler, at leveomkostningerne er højest i Hovedstadsregionen sammenlignet med resten af Danmark, men leveomkostningerne alene kan ikke forklare hele forskellen. Der er også en forskel i sammensætningen af medarbejdere og arbejdsopgaver. I Finanssektoren er der fx en større andel af akademikere, der arbejder som specialister, og en mindre andel medarbejdere med en erhvervsuddannelse i Region Hovedstaden end i resten af Danmark. Det er med til at trække den gennemsnitlige månedsløn op i Hovedstaden.

Lønbegrebet, der bruges i analysen, er standardberegnet månedsfortjeneste ekskl. genetillæg, hvilket også er det lønbegreb, der kommer nærmest en månedsløn på lønsedlen.

I månedsfortjenesten indgår personalegoder, årlige engangsbeløb, fx bonus, eget og arbejdsgiverens bidrag til pension samt ferietillægget for lønmodtagere, der optjener ret til ferie med løn.

De medarbejdere, der indgår i analysen, er almindelige lønmodtagere og medarbejdere med særligt ansvar, som tilsammen udgør medarbejdere uden ledelsesansvar. Datagrundlaget er ekskl. timelønnede, ledere, elever og unge under 18 år.

Bagerst findes bilag med tallene brugt i analysen.

Forsikring har en højere gennemsnitlig månedsførtjeneste end penge- og realkreditområdet

Deles ansatte op på overenskomstområde og regioner, så finder man, at forsikringsområdet afviger fra trenden, at den gennemsnitlige månedsførtjeneste er højest i Hovedstaden. I Nordjylland er den gennemsnitlige månedsførtjeneste 60.960 kr., hvilket er 5.598 kr. højere end i Hovedstaden. Dette skyldes assurandørerne, som er en lille gruppe medarbejdere med høje lønninger.

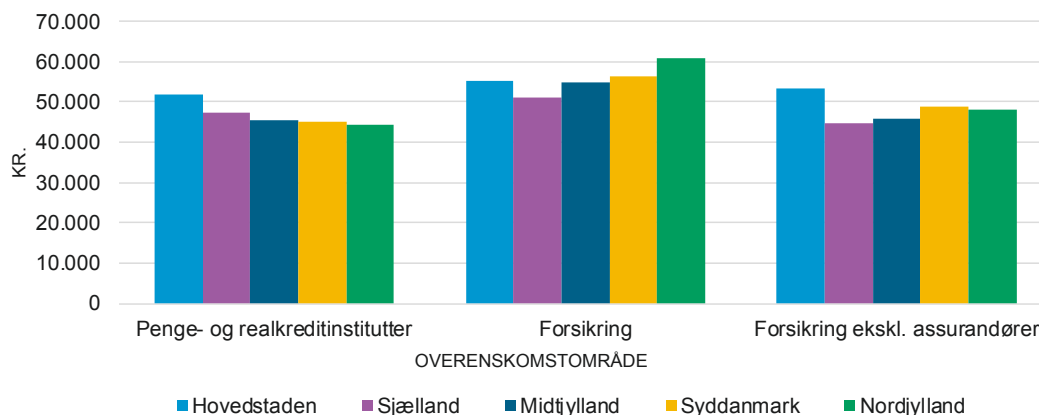
Når assurandørerne fjernes fra forsikringsområdet, falder især Region Nordjyllands gennemsnitlige månedsførtjeneste, idet assurandørerne udgør en stor andel af de ansatte i regionen. Den gennemsnitlige månedsførtjeneste i Nordjylland falder til 48.052 kr., og ansatte i Hovedstadsregionen har igen den højeste gennemsnitlige månedsførtjeneste.

På forsikringsområdet ekskl. assurandører er den gennemsnitlige månedsførtjeneste højere end på penge- og realkreditområdet for alle regioner på nær Sjælland, hvor det er omvendt. Den højere gennemsnitlige månedsførtjeneste på Sjælland i penge- og realkreditinstitutter skyldes, at der er en stor andel af IT-ansatte, og de har generelt et højt lønniveau.

På forsikringsområdet ekskl. assurandører er den gennemsnitlige månedsførtjeneste i Hovedstaden 53.438 kr., mens den i Region Sjælland, som har den laveste gennemsnitlige månedsførtjeneste, er 44.708 kr.

Gennemsnitlig månedsførtjeneste fordelt på overenskomstområde

Lønmodtagere uden ledelsesansvar, 2013

Kilde: FA.

Anm.: Medarbejdere er ekskl. timelønnede.

På penge- og realkreditområdet har Hovedstaden ligeledes den højeste gennemsnitlige månedsførtjeneste, som er 52.013 kr. De resterende regioner ligger relativt tæt, specielt Midtjylland, Syddanmark og Nordjylland, hvor der er en lønspredning på 1.099 kr. mellem Midtjylland og Nordjylland. Nordjylland har den laveste gennemsnitlige månedsførtjeneste på 44.265 kr.

For flest regioner topper lønnen for de 40-44 årige

Hovedstadens gennemsnitlige månedsfortjeneste ligger højere end de andre regioners for alle aldre, og er højest for de 40-44 årige. Syddanmark og Nordjyllands gennemsnitlige månedsfortjenester er også højest for denne aldersgruppe, mens den for Midtjylland er højest for de 45-49 årige og på Sjælland er den højest for de 50-54 årige.

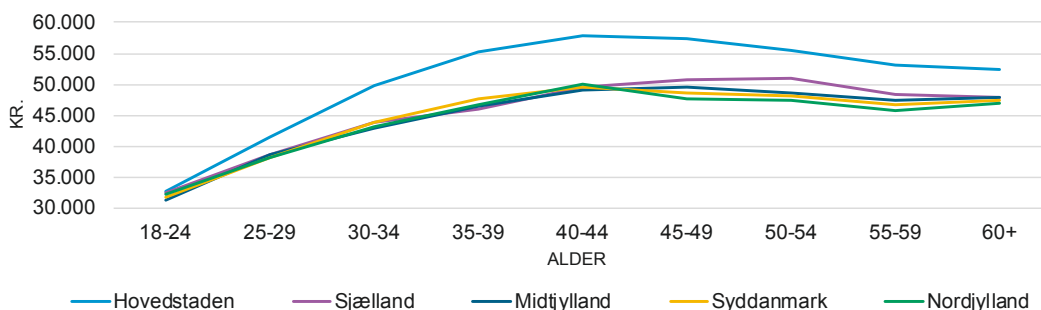
Afstanden mellem regionerne er størst for de 40-44 årige, hvor Hovedstadens gennemsnitlige månedsfortjeneste er på 57.800 kr., mens den i Nordjylland, der ligger næsthøjest for denne aldersgruppe, er 49.961 kr.

Stigningen i den gennemsnitlige månedsfortjeneste frem til 40-54 års-alderen kan forklares med, at erfaring giver højere løn. Især unge, har en stejl læringskurve, hvilket medfører, at de i starten af deres karriere har nogle relative høje lønstigninger.

Faldet efterfølgende er ikke et udtryk for, at sektorens medarbejdere oplever en lønnedgang efter, de har rundet de 45 år. Det kan derimod begrundes med, at der er en større andel i de ældre grupper med lavere lønnede jobfunktioner, som fx kassemedarbejdere. Gennemsnitslønnen vil falde, når andelen af lavtlønnede jobfunktioner stiger.

Gennemsnitlig månedsfortjeneste fordelt efter alder

Lønmodtagere uden ledelsesansvar, 2013

Kilde: FA.

Anm.: Medarbejdere er ekskl. timelønnede.

Dertil kommer, at flere af de højtlønnede medarbejdere omkring 45-54 års-alderen bliver forfremmet til ledere. Da analysen er baseret på lønmodtagere uden ledelsesansvar, så ryger de forfremmede medarbejdere ud af analysen, og det trækker den gennemsnitlige månedsfortjeneste ned.

Højest løn og mindst geografisk lønspredning blandt assurandører

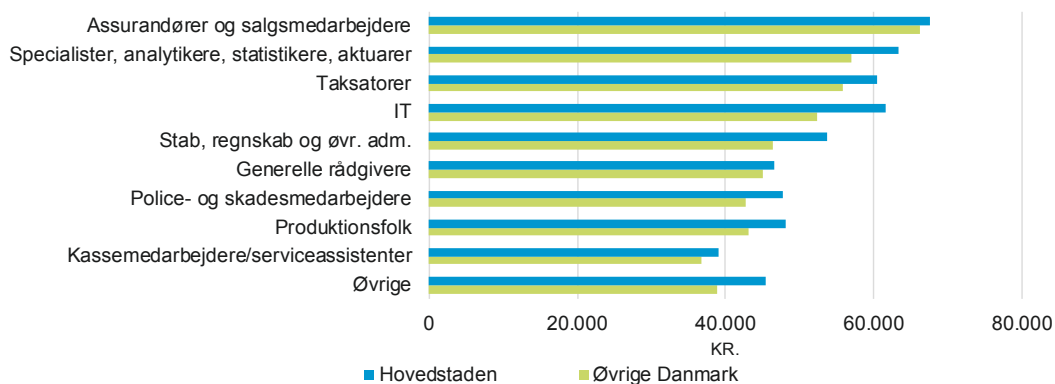
Den gennemsnitlige månedsfortjeneste fordelt efter jobfunktion er højere i Hovedstaden end i Øvrige Danmark. Der er dog en forskel på, hvor meget lønnen varierer.

Den gennemsnitlige månedsfortjeneste er højest for assurandører og salgsmedarbejdere, hvor den i Hovedstaden er på 67.520 kr. Kassemedarbejdere/serviceassistenter ligger derimod i den anden ende af skalaen med en gennemsnitlig månedsfortjeneste i Hovedstaden på 39.018 kr.

Gennemsnitlig månedsfortjeneste fordelt efter jobfunktion

Lønmodtagere uden ledelsesansvar, 2013

Kilde: FA.

Anm.: Medarbejdere er ekskl. timelønnede. Sjælland, Midtjylland, Syddanmark og Nordjylland er slået sammen til 'Øvrige Danmark' af anonymitetshensyn.

I begge tilfælde er den geografiske lønspredningen relativt lille, idet den for assurandører og salgsmedarbejdere kun er på 1.368 kr. og den for kassemedarbejdere/serviceassistenter er på 2.321 kr. For generelle rådgivere er lønspredningen ligeså lille, hvor den gennemsnitlige månedsfortjeneste i Hovedstaden er 1.566 kr. højere end i øvrige Danmark.

Lønspredningen er størst for IT og gruppen stab, regnskab og øvrig administration, hvor der er en forskel på hhv. 9.220 kr. og 7.449 kr. mellem Hovedstaden og Øvrige Danmark.

Den store geografiske lønspredning skyldes umiddelbart ikke store forskelle i arbejdsopgaver, men kan måske forklares ud fra forskelle i udbud og efterspørgsel, leveomkostninger samt tendens til individuel lønforhandling i bestemte jobfunktioner. Desuden udgør akademikere en større andel i Hovedstaden end i resten af Danmark, hvilket er med til at trække gennemsnitslønnen opad i Region Hovedstaden.

Størst geografisk lønspredning og højest gennemsnitsløn for lang videregående uddannelse

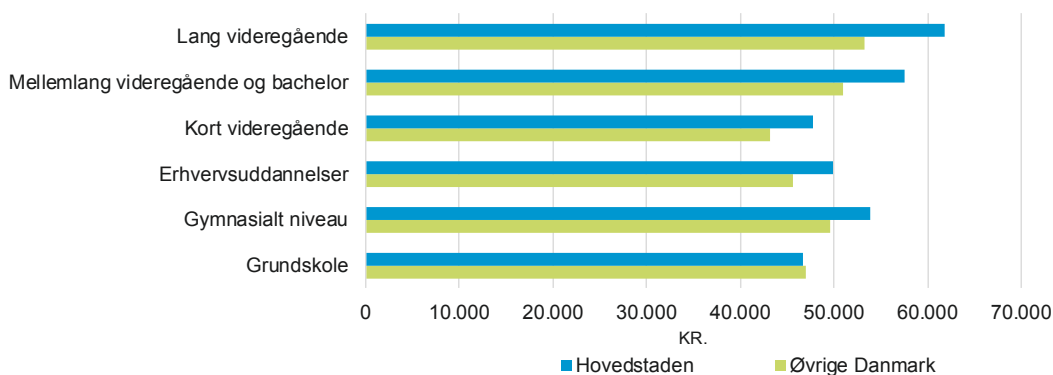
Hovedstaden har den højeste gennemsnitlige månedsfortjeneste for alle offentlige uddannelsesniveauer, på nær grundskole, hvor Øvrige Danmark har en gennemsnitlig månedsfortjeneste, der er 242 kr. højere end i Hovedstaden.

Dette skyldes bl.a., at personer med en grundskole, som sidst afsluttet offentlige uddannelse, har forskellige jobfunktioner. I Øvrige Danmark er der en større andel af medarbejdere kun med en grundskoleuddannelse, der har jobfunktioner, som er højere lønnede end i Hovedstaden, hvilket er med til at trække gennemsnitslønnen opad.

Der er en sammenhæng mellem geografisk lønspredning og uddannelsesniveaut, hvor den geografiske lønspredning stiger med uddannelsesniveaut. I Øvrige Danmark er den gennemsnitlige månedsførtjeneste for medarbejdere med grundskole som højest fuldførte offentlige uddannelse 46.988 kr., mens den i Hovedstaden er 46.746 kr. Således har disse medarbejdere den mindste geografiske lønspredning. Den gennemsnitlige månedsførtjeneste er højest for lange videregående uddannelser, hvor den i Hovedstaden er 61.871 kr., mens den i Øvrige Danmark er 53.290 kr. Dermed har denne gruppe den største geografiske lønspredning.

Gennemsnitlig månedsførtjeneste fordelt efter uddannelse

Lønmodtagere uden ledelsesansvar, 2013

Kilde: FA

Anm.: Medarbejdere er ekskl. timelønnede. Sjælland, Midtjylland, Syddanmark og Nordjylland er slået sammen til 'Øvrige Danmark' af anonymitetshensyn. Mellemlang videregående og bachelorer er slået sammen af samme grund. Igangværende og private uddannelser er ikke inkluderet. Medarbejdere med uoplyst uddannelse indgår ikke i figuren.

Selvom den højeste gennemsnitlige månedsførtjeneste findes blandt medarbejderne med længst uddannelse, følger gennemsnitslønnen ikke fuldstændig uddannelsesniveaut.

I Øvrige Danmark er lønnen lavest for dem, der har taget en kort videregående uddannelse, hvor den gennemsnitlige månedsførtjeneste er på 43.168 kr. Dermed får medarbejderne med en uddannelse på gymnasialt niveau, en erhvervsuddannelse eller grundskole i gennemsnittet en højere gennemsnitlig månedsførtjeneste end dem, der har en kort videregående uddannelse. I Øvrige Danmark får medarbejdere med en gymnasial uddannelse 49.637 kr., mens medarbejdere med en erhvervsuddannelse får en gennemsnitlig månedsførtjeneste på 45.632 kr. I Hovedstaden er der en lignende tendens.

En del af forklaringen på, at der ikke altid er en sammenhæng mellem uddannelsesniveauet og gennemsnitslønnen er, at nogle medarbejdere i finanssektoren har taget en privat uddannelse, der ikke indgår i statistikken. Dermed har de reelt et højere kompetenceniveau end angivet.

Derudover er der nogle strukturelle forskelle inden for de forskellige uddannelsesgrupper. Fx har medarbejdere med en kort videregående uddannelse mindre erfaring end medarbejdere med en erhvervsuddannelse. Hvis der ses på dimittenddato, er 73 pct. af medarbejderne med en kort videregående uddannelse dimitteret efter 1999. For medarbejdere med en erhvervsuddannelse er det kun 17 pct., der er dimitteret efter 1999.

Erfaring giver som regel højere løn, og anciennitet giver højere løn efter overenskomsterne i finanssektoren. Derfor kan dette være med til at forklare, hvorfor den gennemsnitlige månedsfortjeneste er lavere for ansatte med en kort videregående uddannelse end for ansatte med en erhvervsuddannelse.

Bilag

Gennemsnitlig månedsfortjeneste opdelt på region

Region	Gennemsnitlig månedsfortjeneste
Hovedstaden	53.082
Sjælland	47.742
Midtjylland	46.514
Syddanmark	46.527
Nordjylland	45.799
Lands gennemsnit	50.317

Gennemsnitlig månedsfortjeneste fordelt på område

Region	Penge- og realkreditinstitutter	Forsikring	Forsikring ekskl. assurandører
Hovedstaden	52.013	55.362	53.438
Sjælland	47.205	51.190	44.708
Midtjylland	45.364	54.926	45.675
Syddanmark	44.993	56.268	48.672
Nordjylland	44.265	60.960	48.052

Gennemsnitlig månedsfortjeneste fordelt på alder

Region	Hovedstaden	Sjælland	Midtjylland	Syddanmark	Nordjylland
18-24	32.626	32.403	31.375	31.885	32.213
25-29	41.475	38.672	38.609	38.063	38.168
30-34	49.875	43.855	42.996	43.866	43.119
35-39	55.253	46.009	46.503	47.587	46.723
40-44	57.800	49.462	48.996	49.544	49.961
45-49	57.367	50.732	49.500	48.577	47.734
50-54	55.555	51.083	48.603	48.174	47.435
55-59	53.179	48.480	47.462	46.726	45.816
60+	52.499	47.968	48.009	47.423	47.014

Gennemsnitlig månedsfortjeneste fordelt på jobfunktion

	Hovedstaden	Øvrige Danmark
Assurandører og salgsmedarbejdere	67.520	66.152
Specialister, analytikere, statistikere, aktuarer	63.374	56.893
Taksatorer	60.379	55.757
IT	61.628	52.408
Stab, regnskab og øvr. adm.	53.710	46.261
Generelle rådgivere	46.526	44.960
Police- og skadesmedarbejdere	47.701	42.698
Produktionsfolk	48.076	43.107
Kassemedarbejdere/ serviceassistenter	39.018	36.697
Øvrige	45.471	38.803

Gennemsnitlig månedsfortjeneste fordelt på uddannelse

	Hovedstaden	Øvrige Danmark
Grundskole	46.746	46.988
Gymnasialt niveau	53.924	49.637
Erhvervsuddannelser	49.860	45.632
Kort videregående	47.701	43.168
Mellemlang videregående og bachelor	57.474	50.889
Lang videregående	61.871	53.290

